

Raport ze szkolenia StratAGEic – sesja 3

Wykorzystanie Karty Praw Podstawowych UE w sporach strategicznych

Online, 30 czerwca 2026 r. – godz. 9:30–13:00 CEST

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Struktura i format	2
Najważniejsze wnioski i spostrzeżenia.....	3
a) Zrozumienie strategicznych postępowań sądowych.....	3
b) Co sprawia, że spory sądowe mają charakter strategiczny w kontekście praw osób starszych?	5
c) Wprowadzenie do sporów sądowych o charakterze strategicznym	6
d) Praktyczne uwagi..... Błąd! Zakładka nie została zdefiniowana.	
e) Ćwiczenie grupowe: identyfikacja wymiarów strukturalnych i możliwości strategicznych Błąd! Zakładka nie została zdefiniowana.	
4. Uczestnictwo i zaangażowanie.....	8
5. Kluczowe wyniki.....	9
6. Podsumowanie i kolejne kroki	9
7. Wykaz załączników	9

Wprowadzenie

Trzecia sesja ścieżki szkoleniowej StratAGEic, zatytułowana „**Wykorzystanie Karty Praw Podstawowych UE w sporach strategicznych**”, odbyła się online 30 czerwca 2026 r. w godzinach 9:30–13:00 czasu środkowoeuropejskiego (CEST) i zgromadziła 42 uczestników z różnych krajów. Większość uczestników stanowili seniorzy bez wykształcenia prawniczego.

Sesja stanowiła część pakietu roboczego nr 2 projektu StratAGEic, którego celem jest wzmocnienie wiedzy, zdolności i praktycznego zrozumienia sporów strategicznych w odniesieniu do dyskryminacji ze względu na wiek, praw osób starszych oraz Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

To trzecie i ostatnie szkolenie online zakończyło ścieżkę edukacyjną, której celem było zapewnienie uczestnikom wspólnych podstaw wiedzy na temat strategicznych postępowań sądowych, wzajemnej nauki w zakresie analizy spraw i ujęcia prawnego, aż do uwzględnienia Karty Praw Podstawowych UE w strategicznych postępowaniach sądowych.

Szkolenie pokazało, że starannie wybrane sprawy mogą przyczynić się do realizacji szerszych celów politycznych, wzmocnić ochronę praw oraz wpłynąć na przyszłe orzeczenia sądowe wykraczające daleko poza krąg bezpośrednio zaangażowanych stron.

Szkolenie podkreśliło również, że Karta stanowi potężne źródło ochrony praw, ale jej stosowanie zależy od istnienia prawa UE, a strony postępowania często osiągają lepsze wyniki, opierając swoje argumenty na konkretnych przepisach unijnych, gdy jest to możliwe. Jednocześnie Karta pozostaje potężnym instrumentem służącym do weryfikacji i, w razie potrzeby, unieważniania środków UE naruszających prawa podstawowe.

Struktura i format

Szkolenie trwało trzy i pół godziny i miało formę stopniowo rozwijającą się, łączącą wypowiedzi ekspertów, moderację, refleksję i pracę w grupach.

Sesja miała następującą strukturę:

- Wprowadzenie do szkolenia – Nena Georgantzi, AGE Platform Europe
- Zrozumienie art. 51 i zakresu Karty – Sanja Jovicic, Agencja Praw Podstawowych
- Przedstawienie przypadków i ramy prawne – Zuzana Vikarská, Uniwersytet Masaryka
- Powiązanie kwestii strukturalnych z prawami wynikającymi z Karty – Simona Florescu, Validity Foundation
- Ćwiczenie grupowe: identyfikacja podstaw prawnych i ścieżek prawnych w prawie UE
- Wspólna dyskusja i refleksje strategiczne
- Końcowe refleksje autorstwa Neny Georgantzi, AGE Platform Europe.

Sesja rozpoczęła się od przedstawienia Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i jej zakresu stosowania, a następnie przeanalizowano fikcyjną sprawę Mangolda w celu zrozumienia ram prawnych i konsekwencji takiej sprawy w kontekście dyskryminacji ze względu na wiek. Ostatnia prezentacja szkolenia skupiała się na wykorzystaniu praw człowieka w sporach sądowych o charakterze strategicznym, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych. Podczas ćwiczeń grupowych i następującej po nich dyskusji zbiorowej omówiono dwie sprawy, w których doszło do naruszenia wielu praw, oraz zastanawiano się, jakie argumenty strategiczne można było przedstawić w tych sprawach.

W trakcie całej sesji zwracano uwagę na kwestie dostępności i uczestnictwa. Uczestnicy byli zachęceni do zabierania głosu, wypowiadania się na czacie lub po prostu do słuchania i refleksji. Sesja została pomyślana jako przestrzeń edukacyjna, w której uczestnicy nie musieli posiadać wcześniejszego doświadczenia w sprawach sądowych, aby w pełni zaangażować się w zajęcia.

Najważniejsze wnioski i spostrzeżenia

a) Karta praw podstawowych Unii Europejskiej

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta – CFR) gromadzi prawa podstawowe wszystkich osób mieszkających w Unii Europejskiej. Karta, której celem jest zapewnienie spójności i jasności w odniesieniu do praw ustanowionych w różnym czasie i na różne sposoby w poszczególnych państwach członkowskich UE, określa pełen zakres praw obywatelskich, politycznych, gospodarczych i społecznych w oparciu o:

- praw podstawowych i wolności uznanych w [Europejskiej konwencji praw człowieka](#) (EKPC)
- tradycji konstytucyjnych państw członkowskich UE, na przykład długotrwałej ochrony praw istniejącej w prawie zwyczajowym i konstytucyjnym Wielkiej Brytanii oraz innych państw członkowskich UE
- [Karty Społecznej Rady Europy](#)
- Wspólnotowej Karty Podstawowych Praw Socjalnych Pracowników oraz
- innych konwencji międzynarodowych, których stroną jest UE lub jej państwa członkowskie

Karta stała się prawnie wiążąca dla państw członkowskich UE wraz z wejściem w życie traktatu lizbońskiego w grudniu 2009 r.

Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej czasami mylnie utożsamia się z Europejską konwencją praw człowieka. Chociaż zawierają one pokrywające się postanowienia dotyczące praw człowieka, oba dokumenty funkcjonują w odrębnych ramach prawnych:

- Karta praw podstawowych Unii Europejskiej została opracowana przez UE i jest interpretowana przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)
- Europejska konwencja praw człowieka została opracowana przez Radę Europy w Strasburgu i jest interpretowana przez Europejski Trybunał Praw Człowieka

Kartę można postrzegać jako nadrzędne ramy praw człowieka w UE, których Europejski Konwencja Praw Człowieka stanowi jedynie część, choć istotną.

W przeciwieństwie do Europejskiej konwencji praw człowieka, która została włączona do prawa brytyjskiego na mocy ustawy o prawach człowieka, Karta praw podstawowych ma zastosowanie wyłącznie do spraw dotyczących prawa UE, ale można się na nią powoływać przed sądami w Wielkiej Brytanii w takich sprawach.

Stosowanie Karty ma miejsce wyłącznie wtedy, gdy państwa członkowskie UE działają w zakresie objętym prawem UE, co oznacza, że prawo UE musi posiadać i wykonywać kompetencje w tym zakresie, tj. poprzez rozporządzenia lub dyrektywy.

Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) udziela niezależnych porad instytucjom UE i państwom członkowskim w zakresie praw określonych w Karcie. FRA prowadzi również badania z zakresu nauk prawnych i społecznych w celu zidentyfikowania obszarów w UE, w których konieczne są dalsze działania w celu spełnienia międzynarodowych standardów.

Karta rozróżnia **prawa i zasady**. Podczas gdy prawa (np. wolność wypowiedzi; prawo własności) podlegają kontroli sądowej, zasady (np. art. 25 – osoby starsze; art. 26 – osoby niepełnosprawne; art. 37 – ochrona środowiska) nie podlegają takiej kontroli, ale służą do interpretacji praw i pozostawiają margines swobody oceny. Istnieją również **przepisy hybrydowe**, które są zarówno prawami, jak i zasadami (np. art. 23 – równość płci; art. 33 – życie rodzinne i zawodowe; art. 34 – zabezpieczenie społeczne).

Prawa zawarte w Karcie mogą podlegać ograniczeniom zgodnie z postanowieniami **art. 52 ust. 1**. Wyjaśnia on, że prawa te podlegają warunkom i ograniczeniom mającym zastosowanie do prawa Unii, na którym się opierają, i które zostały przewidziane w traktatach. Karta nie zmienia systemu praw przyznanych na mocy Traktatu WE i przejętych przez Traktaty. Ustęp 3 ma na celu zapewnienie niezbędnej spójności między Kartą a EKPC poprzez ustanowienie zasady, że o ile prawa zawarte w Karcie odpowiadają również prawom gwarantowanym przez EKPC, znaczenie i zakres tych praw, w tym dopuszczalne ograniczenia, są takie same jak te określone w EKPC. Oznacza to w szczególności, że prawodawca, ustanawiając ograniczenia tych praw, musi przestrzegać tych samych standardów, jakie są określone w szczegółowych przepisach dotyczących ograniczeń zawartych w EKPC, które w ten sposób mają zastosowanie do praw objętych niniejszym ustępem, bez negatywnego wpływu na autonomię prawa Unii oraz autonomię Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

FRA udostępnia wiele różnych narzędzi pozwalających ustalić, czy Karta ma zastosowanie w praktyce. Przegląd materiałów przytoczonych podczas szkolenia jest dostępny w Internecie: <https://www.age-platform.eu/stratageic-useful-training-materials-to-protect-our-rights-when-ageing/>

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości na szczeblu UE za pośrednictwem Trybunału Sprawiedliwości UE nie jest tak łatwy jak w systemie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (EKPC). Zadaniem TSUE jest zapewnienie, by prawo UE było interpretowane i stosowane w ten sam sposób we wszystkich państwach członkowskich oraz by państwa i instytucje UE przestrzegały prawa UE. TSUE centralizuje interpretację prawa UE we wszystkich państwach członkowskich, ale egzekwowaniem tego prawa zajmują się sądy krajowe. TSUE rozstrzyga **spory prawne**

spory prawne między rządami krajowymi a instytucjami UE, a w pewnych okolicznościach **osoby fizyczne, przedsiębiorstwa lub organizacje** mogą również zwrócić się do niego, aby podjąć działania przeciwko instytucji UE, jeśli uznają, że w jakiś sposób naruszyła ona ich prawa

W TSUE toczą się trzy główne rodzaje postępowań:

- postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego dotyczy nieprzestrzegania prawa UE przez państwo członkowskie;
- skarga o stwierdzenie nieważności kwestionuje ważność aktów UE;
- postępowanie w sprawie odesłania prejudycjalnego umożliwia sądom krajowym kierowanie do TSUE pytań dotyczących wykładni prawa UE.

Osoby fizyczne mogą korzystać z niektórych z tych postępowań pod pewnymi warunkami. Orzeczenie TSUE jest ważne i ma zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich.

Jeśli chodzi o art. 25 – Prawa osób starszych, TSUE nigdy nie odniósł się do niego w orzecznictwie. Dostępne jest sprawozdanie zawierające zwięzłą analizę prawną, jednak na obecnym etapie nie ma orzecznictwa dotyczącego art. 25.

b) Sprawa Mangold: znaczenie i wnioski

W prezentacji omówiono koncepcję sporów strategicznych na przykładzie przełomowej sprawy unijnej Mangold przeciwko Helmowi (C-144/04) oraz przeanalizowano rolę Karty praw podstawowych Unii Europejskiej praw podstawowych w postępowaniach przed sądami europejskimi. Prezentacja pokazała, w jaki sposób starannie wybrane sprawy sądowe mogą służyć nie tylko do rozstrzygania indywidualnych sporów, ale także do osiągania szerszych zmian prawnych i społecznych. Wyjaśniono w niej ponadto zakres, stosowanie i praktyczne wykorzystanie Karty Praw Podstawowych UE jako narzędzia służącego wzmocnieniu ochrony praw podstawowych w Unii Europejskiej.

Sprawa Mangold dotyczyła umowy o pracę na czas określony zawartej między panem Mangoldem a jego pracodawcą, firmą Helm, na okres od 1 lipca 2003 r. do 28 lutego 2004 r. Umowa opierała się na niemieckiej ustawie, która umożliwiała pracodawcom łatwiejsze zawieranie umów na czas określony z pracownikami w wieku powyżej 52 lat. W umowie wyraźnie zaznaczono, że jedyną przyczyną jej terminowości był wiek pana Mangolda.

Sprawa Mangolda to sfabrykowana sprawa, stworzona specjalnie w tym konkretnym przypadku, aby pokazać, jak problematyczne było niemieckie prawo pracy. To wyzwanie prawne było szczególnie śmiałe, ponieważ:

- termin transpozycji dyrektywy 2000/78/WE zakazującej dyskryminacji ze względu na wiek jeszcze nie upłynął (sprawa pochodziła z 2003 r., a dyrektywa miała wejść w życie pod koniec 2006 r.).
- Karta praw podstawowych Unii Europejskiej nie uzyskała jeszcze statusu prawa pierwotnego UE (Karta stała się częścią prawa pierwotnego po 2009 r.).
- Podstawa prawna do zakwestionowania ustawodawstwa krajowego była zatem niepewna.

Trybunał odniósł się do tej kwestii, stwierdzając, że zakaz dyskryminacji ze względu na wiek nie wynikał wyłącznie z dyrektywy. Stanowił on natomiast część szerszej ogólnej zasady prawa UE, zakorzenionej w instrumentach międzynarodowych i tradycjach konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich. Było to niezwykle istotne rozstrzygnięcie, ponieważ umożliwiło Trybunałowi egzekwowanie tej zasady jeszcze przed pełnym wejściem w życie dyrektywy: „

zasadę niedyskryminacji ze względu na wiek należy uznać za ogólną zasadę prawa wspólnotowego”.

Trybunał stwierdził, że niemieckie przepisy naruszały prawo UE. Zamiast bezpośrednio unieważnić niemiecką ustawę, Trybunał oparł się na zasadzie ustanowionej w sprawie Simmenthal (C-106/77), zgodnie z którą sądy krajowe muszą zapewnić pełną skuteczność prawa UE, odrzucać sprzeczne przepisy krajowe i stosować prawo UE nawet wtedy, gdy ustawodawstwo krajowe formalnie pozostaje w mocy.

Orzeczenie to pokazuje, jak pojedyncza sprawa może zmienić praktykę prawną w całym systemie prawnym oraz że nawet fikcyjne sprawy mogą mieć znaczenie strategiczne. Ponadto w sprawach, w których nie ma osób poszkodowanych ani konkretnych ofiar, obowiązuje zasada niedyskryminacji, a TSUE orzeka na korzyść ochrony praw człowieka.

Istnieje oczywiście ryzyko wystąpienia skutków odwrotnych do zamierzonych (por. sprawa Brown przeciwko Board of Education z 1954 r.), których konsekwencje utrzymywały się przez długi czas, a przezwyciężenie negatywnych skutków zajęło ponad 50 lat. Wniosek jest taki, że nawet dobrze zaplanowane postępowanie sądowe może skutkować niekorzystnymi precedensami, które mogą obowiązywać przez dziesięciolecia. Strategiczni prawnicy prowadzący spory sądowe muszą zatem dokładnie ocenić uwarunkowania prawne, społeczne i polityczne przed wniesieniem sprawy do sądu.

c) Powiązanie kwestii strukturalnych z prawami wynikającymi z Karty

W prezentacji omówiono, w jaki sposób kwestie strukturalne dotyczące opieki, wsparcia, starzenia się oraz grup szczególnie wrażliwych można rozwiązywać poprzez strategiczne postępowania sądowe oparte na prawie UE i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Skupiono się na ochronie praw podstawowych, takich jak godność ludzka, autonomia i równość.

Zaproponowano trzyetapowe podejście do prowadzenia postępowań sądowych opartych na Karcie:

1. Zidentyfikowanie kwestii faktycznych i prawnych na poziomie krajowym.
2. Ustalenie znaczenia prawa UE.
3. Wykorzystanie odpowiedniej krajowej procedury prawnej w celu wniesienia sprawy do sądu.

Analizując Kartę Praw Podstawowych UE i kwestie praw człowieka w podeszłym wieku, należy podkreślić, że w 2010 r., rok po przyjęciu Karty, do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wpłynęło 123 sprawy dotyczące bezpośrednio osób starszych, ale nieodnoszące się bezpośrednio do art. 25. W tamtym czasie 82% spraw dotyczyło emerytur (finansowanych przez państwo lub przez pracodawców).

Jeśli chodzi o rozstrzygnięcia, w 70% spraw TSUE orzekł na korzyść powodów.

Przy podejmowaniu decyzji o wszczęciu postępowania sądowego w oparciu o Kartę należy wziąć pod uwagę kilka czynników:

- Średni czas rozstrzygnięcia wynosi około 15 miesięcy.
- Możliwość zwiększenia widoczności danej kwestii.
- Znaczenie starannego doboru spraw testowych.
- Silne mechanizmy egzekwowania prawa za pośrednictwem Komisji Europejskiej.
- Potencjalnie mniejsze ograniczenia budżetowe w porównaniu z innymi ścieżkami postępowania sądowego.

Z analizy przedstawionej podczas szkolenia wynika, że sprawy administracyjne (np. dotyczące polityki społecznej, emerytur, uchodźców) mają większe szanse na rozpatrzenie, pod warunkiem że wchodzą w zakres kompetencji UE. Przyszłe orzecznictwo może jednak poszerzyć ten horyzont.

Przechodząc do praktycznego wykorzystania Karty w sporach strategicznych, należy uwzględnić kwestie faktyczne i prawne na poziomie krajowym (takie jak dostęp do usług publicznych, kwestie międzypokoleniowe, przemoc wobec osób starszych w placówkach opiekuńczych), gdzie istnieją przepisy, ale praktyka pozostaje w tyle.

Ważne jest również uwzględnienie udogodnień proceduralnych, tj. konkretnych udogodnień zapewnianych osobom potrzebującym wsparcia w dostępie do sądu.

d) Ćwiczenie grupowe

Po przerwie uczestnicy zostali poproszeni o refleksję nad dwoma przypadkami, które miały pomóc im w ćwiczeniu myślenia strategicznego.

Prowadzący zachęcił uczestników do oceny:

- czy dana sprawa dotyczy prawa UE;
- czy prawo krajowe może być stosowane lub odzwierciedla prawo UE
- Czy stosowanie prawa krajowego jest sprzeczne z prawem UE.
- czy konieczne są dostosowania proceduralne lub środki zapewniające dostępność.

Uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy: jedna omawiała studium przypadku nr 1: „Paszport dla Eleny”, a druga – studium przypadku nr 2: „Dania i Rumunia”.

Studium przypadku nr 1 – Paszport dla Eleny

Elena, 80-letnia kobieta, musi odnowić swój paszport. W związku ze zmianą procedur administracyjnych wnioski paszportowe można składać wyłącznie online. Elena ma trudności z korzystaniem z systemu cyfrowego i nie jest w stanie zakończyć procesu. Kiedy udaje się do urzędu paszportowego, nie zastaje tam żadnego pracownika, a jedynie kioski samoobsługowe. Podczas wizyty jej uwagę odwraca incydent z udziałem jej psa i pada ofiarą kradzieży, tracąc dokumenty tożsamości.

Przedstawione fakty wskazują na kilka potencjalnych problemów prawnych:

- Usługi publiczne dostępne wyłącznie w formie cyfrowej mogą stanowić barierę dla osób starszych, które nie posiadają umiejętności cyfrowych lub dostępu do technologii.
- Brak alternatywnych, dostępnych procedur administracyjnych może stanowić pośrednią dyskryminację ze względu na wiek.
- Wyeliminowanie pomocy ludzkiej z podstawowych usług publicznych wpływa na równy dostęp do administracji publicznej i usług publicznych.
- Przypadek ten uwypukla szerszy problem strukturalny: cyfryzację administracji publicznej bez odpowiednich zabezpieczeń dla osób, które mogą być wykluczone cyfrowo.
- Prowadzący szkolenie mógłby dodatkowo podkreślić, że utrata dokumentów tożsamości może jeszcze bardziej ograniczyć Elenę w korzystaniu z przysługujących jej praw, w tym swobody przemieszczania się i dostępu do usług publicznych.

Ćwiczenie zachęcało również uczestników do zastosowania przesłania prof. Dorona dotyczącego autentycznego głosu osób starszych. Grupy zachęcano do zastanowienia się, czy osoby starsze są jedynie dotknięte tym problemem, czy też mają wpływ na kształtowanie odpowiedzi na niego.

Studium przypadku 2 – Dania i Rumunia

Lars, 76-letni obywatel Danii, wyjechał do Rumunii. Przed podróżą sporządził dyspozycję woli i wyznaczył swojego partnera tej samej płci, Marka, jako

pełnomocnika ds. opieki zdrowotnej zgodnie z prawem duńskim. Po odniesieniu poważnych obrażeń w wypadku drogowym w Rumunii stracił przytomność i nie był w stanie się komunikować. Władze rumuńskie i pracownicy służby zdrowia zakwestionowali ważność dyrektywy woli i odmówili uznania statusu Marka, ponieważ Rumunia nie uznaje ani dyrektyw woli w ten sam sposób, ani związków partnerskich osób tej samej płci. Spowodowało to niepewność co do podejmowania decyzji medycznych i poszanowania woli Larsa.

Pojawia się kilka powiązanych ze sobą kwestii prawnych:

- Uznawanie testamentów życia w państwach członkowskich UE.
- Uznawanie uprawnień do reprezentacji przyznanych na mocy prawa innego państwa członkowskiego.
- Poszanowanie autonomii osobistej i samostanowienia w decyzjach dotyczących opieki zdrowotnej.
- Uznawanie związków partnerskich osób tej samej płci do określonych celów prawnych.
- Transgraniczna ochrona osób dorosłych wymagających szczególnej troski.
- Podobnie jak w studium przypadku nr 1, również w tym przypadku poruszono kwestię swobody przemieszczania się (podróżowanie po UE w celach wakacyjnych).

4. Uczestnictwo i zaangażowanie

W szkoleniu wzięli udział wszyscy uczestnicy i chociaż większość z nich nie posiadała wykształcenia prawniczego, byli w stanie przeanalizować przedstawione przypadki i dostrzec związek między praktycznymi wyzwaniami a potencjalnymi środkami prawnymi przewidzianymi w prawie UE.

Po zebraniu opinii od uczestników szkolenie wskazało kilka obszarów, w których spory sądowe oparte na prawach mogą mieć dla nich znaczenie. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczestników sugerowały zainteresowanie:

- Emeryturami finansowanymi przez państwo (52%)
- Emeryturami pracowniczymi (30%)
- Dyskryminacją ze względu na wiek (5%)
- Obowiązkowe przejście na emeryturę (5%)
- Opieka domowa (5%)
- Opieka zdrowotna (2%)
- Regulacje dotyczące domów opieki (1%)

5. Wnioski

Szkolenie podkreślało znaczenie wykorzystania prawa UE i Karty praw podstawowych jako narzędzi do zwalczania barier strukturalnych i naruszeń praw, szczególnie w takich obszarach jak starzenie się, opieka, emerytury i dyskryminacja.

Uczestników zachęcano do identyfikowania spraw o znaczeniu strategicznym, oceny możliwości zastosowania prawa UE oraz rozważenia procedury odesłania prejudycjalnego jako potężnego mechanizmu służącego promowaniu praw człowieka, godności, autonomii i równości na każdym etapie życia.

Ogólnie rzecz biorąc, prezentacja pokazała, w jaki sposób strategiczne postępowania sądowe i Karta Praw Podstawowych UE mogą współdziałać jako skuteczne narzędzia zmian prawnych i społecznych w Unii Europejskiej.

7. Wykaz załączników

Poniższe załączniki mogą zostać dodane, gdy tylko będą dostępne:

- Ostateczny porządek obrad
- Prezentacje
- Materiały do ćwiczeń grupowych
- Wyniki oceny

Załącznik I – Porządek obrad

Czas

Sesja

9:30 – 9:40	Wprowadzenie do szkolenia Nena Georgantzi, AGE Platform Europe
9:40 – 10:25	Zrozumienie art. 51 i zakresu Karty (w tym pytania i odpowiedzi) Sanja Jovicic, Agencja Praw Podstawowych
10:25 – 10:55	Wnoszenie spraw i ramy prawne (w tym sesja pytań i odpowiedzi) Zuzana Vikarská, Uniwersytet Masaryka
10:55 – 11:10	Przerwa
11:10 – 11:40	Powiązania między problemami strukturalnymi a prawami wynikającymi z Karty – Simona Florescu, Fundacja Validity
11:40 – 12:15	Ćwiczenie grupowe: identyfikacja podstaw prawnych i ścieżek prawnych w ramach prawa UE
12:15 – 12:45	Wspólna dyskusja i refleksje strategiczne
12:45 – 13:00	Podsumowanie Nena Georgantzi, AGE Platform Europe

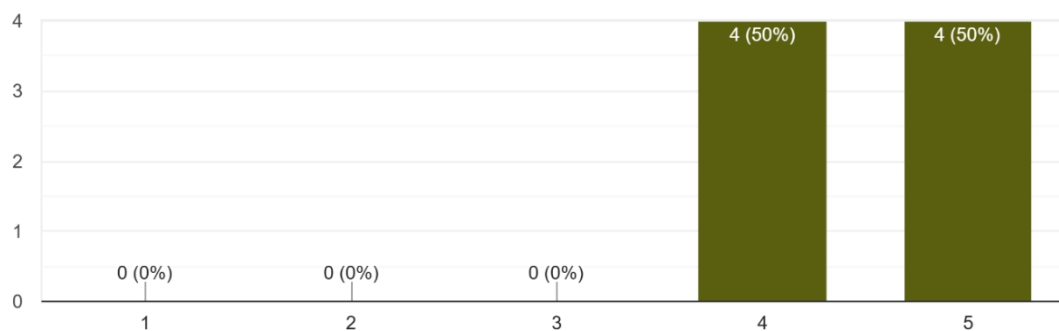
Załącznik II – Prezentacje i materiały

<https://www.age-platform.eu/stratageic-useful-training-materials-to-protect-our-rights-when-ageing/>

Załącznik III – Ocena

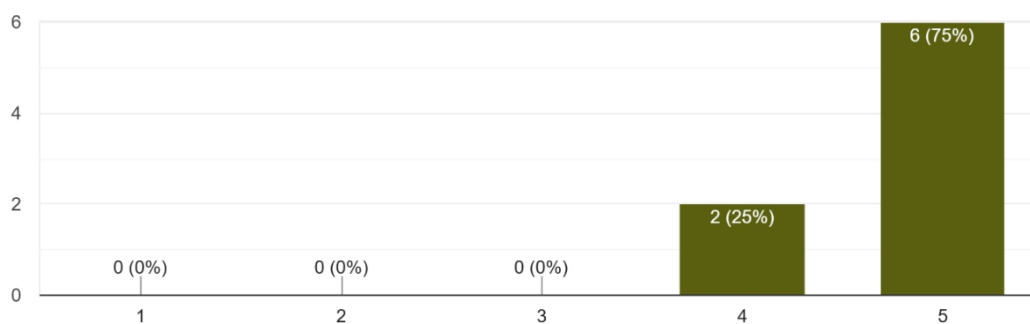
How satisfied were you with the event?

8 responses

How relevant and helpful do you think it for you?

8 responses

What were your key take aways from this event?

6 responses

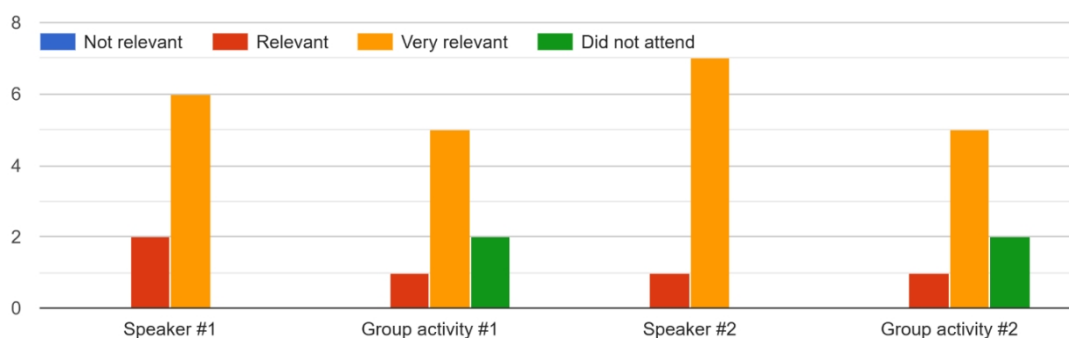
- It is necessary to know the law in my country and get started to pratical cases
- How strategic litigation is and how to make it work
- The limits of justice and how far we are to have citizen knowledge on rigths and litigation
- The time factor is very important and is not considered-
- A lot of relevant information applicable to the development of the project
- The EU Charter Fundamental rights

Any feedback on logistics?

2 responses

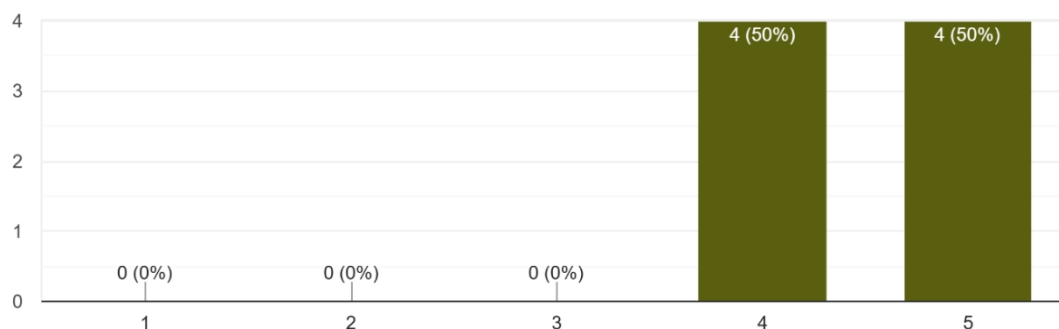
- Pleas talk a little slower because of people that don't speak very well the English... :)
- It was very full of information but very interesting

Which sessions did you find most relevant?

How satisfied were you with the session content?

8 responses

Any additional comments regarding the sessions or overall agenda?

1 response

Very interesting the last presentation and the practical part with Simona Florescu

Any overall feedback for the event?

2 responses

Exclente session

Thank very much and I am looking forward to the next steps!!

W celu uzyskania dalszych informacji prosimy o kontakt pod
adresami adela.santos-lavigne@enil.eu oraz llenia.gheno@age-platform.eu .
